

Varmförzinkning

2008-06-04

ALLMÄNNA LEVERANSBESTÄMMELSER för legoytbehandlingstjänster - Utgåva 6

Antagna år 2001 av de svenska varmförzinkarna inom Nordic Galvanizers, i samarbete med Svensk Ytbehandlings Förening och Svensk Pulverlackteknisk Förening.

1. Tillämplighet

1.1 Dessa allmänna leveransbestämmelser tillämpas tillsammans med svensk och europeisk standard SS-EN ISO 1461 för styckvis varmförzinkade föremål och SS-EN ISO 10684 för utvändiga gängor. Avvikelse från bestämmelserna måste avtalas skriftligen för att bli gällande.

2. Definitioner

2.1 Säljare: Den avtalspart som utför styckvis varmförzinkning (reaktion mellan stål och smält zink) för köparens räkning eller för tredje part som står i kontraktsförhållande till köparen.

2.2 Köpare: Den avtalspart som avtalat om varmförzinkning på gods för sin räkning.

2.3 Avtal: Parternas samtliga överenskommelser som gäller leveranser av varmförzinkning.

2.4 Gods: Överenskomna detaljer eller konstruktioner som skall varmförzinkas eller har varmförzinkats.

2.5 Leverans: Ett enskilt parti av gods som vid samma tillfälle levereras till säljaren. Restnoterat gods eller på annat skriftligt sätt markerat gods ingår även i leveransen.

2.6 Pris: Den ersättning för varmförzinkningen som köparen enligt avtalet skall erlagga till säljaren.

3. Produktinformation

3.1 Uppgifter och data i produkt- eller metodinformation, prislistor och liknande handlingar är bindande endast i de fall avtalet uttryckligen hänvisar till dessa.

4. Ritningar och beskrivningar

4.1 Ritningar och tekniska handlingar rörande godset, dess tillverkning och varmförzinkning, vilka överlämnas av den ena parten till den andra, förblir den överlämnande partens egendom. Mottagna ritningar, tekniska handlingar eller annan teknisk information får inte utan den andra partens medgivande användas annat än för arbeten i samband med godset. De får inte utan medgivande från den överlämnande parten användas eller kopieras, reproduceras, utlämnas eller på annat sätt bringas till tredje mans kännedom.

5. Fordringar

5.1 Fordringarna på varmförzinkningen skall klart anges av köparen och framgå av avtalet. Standarder (utöver de under punkt 1 angivna) eller liknande handlingar skall överlämnas till säljaren om det inte är känt att dessa tidigare finns hos denne.

5.2 Köparen skall definiera de kravtyper och respektive krav som gäller för godset. Om ej annat anges gäller branschstandard för skiktjockleksmätning på angivna ytor.

5.3 Efterbearbetningskrav skall anges enligt branschstan-

dard för efterbearbetning. Anges inget efterbearbetningskrav gäller branschstandardens klass E2, med åtgärder enligt krav B, tabell 2, i branschstandardens.

5.4 Om sammansatta delar skall vara inbördes rörliga skall köparen klart ange detta i avtalet.

6. Fordringar på godset före varmförzinkning

6.1 Köparen är medveten om följande förhållanden, som är av vikt vid varmförzinkning. Sammansättningen hos vissa stål kan vara sådan att de vid varmförzinkning reagerar kraftigt med en tjockare zinkbeläggning som följd. Sådana beläggningar blir matta och har mer eller mindre mörkgrå kulör och kan dessutom ha viss sprödbarhetstendens.

a) Stålets sammansättning och tillstånd kan också begränsa skiktjockleken så att begärd skiktjocklek ej kan uppfyllas.

b) Svavellegerade automatstål bör ej varmförzinkas då reaktionen kan bli så kraftig att stålen förstörs i zinkbadet.

c) Varmförzinkaren skall i förekommande fall underrätta köparen om avvikelser.

Köparen skall vid beställning ange materialets sammansättning och tillstånd. Köparen ansvarar även för att toleranserna är tillräckliga för varmförzinkning.

6.2 Konstruktionsutformning, dimensioner och materialet hos godset skall, om inte annat avtalas, möjliggöra varmförzinkning enligt angivna fordringar utan extra arbete jämfört med praxis för överenskommen varmförzinkningsmetod. Är så inte fallet skall köparen utan dröjsmål underrettas och förfaringsätt avtalas. Innebär detta merarbete för säljaren har denne rätt att, efter eget val, erhålla skälig ersättning för detta eller, om köparens avtalsbrott är väsentligt för varmförzinkaren, häva avtalet oberoende av om köparen insett eller borde ha insett detta. Godsets kanter skall vid leverans till säljaren motsvara skärklass 2, Sk2, enligt BSK 07.

Ändringar, även små, från avtalade förhållanden avseende konstruktionsförhållanden, materialval, tillstånd eller ytföreningar på godset, skall utan dröjsmål meddelas säljaren.

6.3 Rengöring före betning

Godset skall vara fritt från gravrost, svetslagg, oljor, fett, färg eller andra föroreningar, vilka ej kan avlägsnas vid den för varmförzinkningen normala förbehandlingen.

6.4 Gängade detaljer

Utvändiga gängor skall underskäras före varmförzinkning enligt standarden SS ISO 965 del 4 och SS 3194 (UNC-gängor) för att ge plats åt zinkskiktet.

6.5 Håltagning

Köparen ansvarar för att hål för utluftning och avrinning finns i konstruktioner med slutna utrymmen. Risk finns annars att inträngd vätska förångas, varvid trycket kan bli så

högt att föremålet sprängs. Risken är stor för allvarliga person- och materialskador vid sådana explosioner. Om hål saknas kan dessa göras av varmförzinkaren efter samråd med köparen och debiteras extra.

7 Leverans till säljaren

7.1 Köparen är ansvarig för att underrätta varmförzinkaren om rör, behållare eller liknande föremål som skall varmförzinkas kan ha innehållit brännbara vätskor, explosiva ämnen eller liknande.

7.2 Säljaren skall omedelbart meddela köparen om transportskador eller andra felaktigheter finns på godset före varmförzinkning.

7.3 Finner köparen att han inte kan hålla avtalad leveranstid till säljaren eller att godsmängd eller godsets skick inte överensstämmer med vad som avtalats, skall säljaren utan dröjsmål meddelas.

7.4 Sker inte leverans till säljaren i rätt tid, äger säljaren rätt att skäligt förlänga sin leveranstid med hänsyn till arbetsituationen för övrigt och att erhålla skälig ersättning för extra arbete.

7.5 Köparen skall tillse att godset eller godsbehållare är märkt på sådant sätt att det lätt kan identifieras hos varmförzinkaren beträffande typ, mängd och antal.

7.6 Transporter till säljaren sker på köparens risk och kostnad såvida ej annat avtalats.

8 Varmförzinkningens utförande

8.1 Säljaren ansvarar för att godset hanteras så det ej skadas och att det behandlas sakkunnigt och enligt de fordringar som avtalats.

8.2 Varmförzinkaren använder de hål, öglor etc som finns på godset för upphängning. Om andra hål måste göras skall det överenskommas med köparen och bekostas av denne.

8.3 Varmförzinkaren ansvarar ej för uppkomst av rostränder, som förorsakats av att betsyra trängt ut efter varmförzinkning från sprickor och porer i svetsar eller spalter i t ex överlappssvetsar.

8.4 Varmförzinkaren ansvarar ej för sprickor och/eller deformationer, som uppkommer pga i föremålet inbyggda spänningar. Sådana kan uppstå vid t ex kallbearbetning, svetsning, värmebehandling eller när gjutgods svalnar.

8.5 Varmförzinkaren ansvarar ej heller för sådana materialförändringar, som beror på temperaturens inverkan vid varmförzinkning, t ex accelererad åldring och därav orsakad sprödhet.

8.6 Om svetsning skett med elektroder, vilkas sammansättning avviker från grundmaterialets, kan zinkbeläggningen över svetsen få ett avvikande utseende och annan tjocklek än den övriga zinkbeläggningen. Även vid gas- och laser-skärning kan detta inträffa. Varmförzinkaren ansvarar ej för sådana skillnader.

8.7 Varmförzinkaren ansvarar ej för sådana fel i zinkbeläggningen som beror på defekter i basmaterial eller tillverkning, slaggstråk, flagor, klyvningar, veck och tungor

hos valsade produkter, sand i ytan hos eller sprickor i gjutgods, svetsstrut, porer i svetsar eller ojämna ytor efter gasskärning etc.

8.8 Varmförzinkaren ansvarar ej för sådana variationer i zinkbeläggningens tjocklek, som beror på stålsammansättningen (enligt punkt 6.1). Om stålets sammansättning och/eller tillstånd (blåstring, gravrost, legeringsanrikning i ytan m m) är sådan att zinkbeläggningen blir mer än 50 % tjockare än vad som anges för medelskiktjtjockleken i begärd tjocklekklass har varmförzinkaren rätt att debitera för uppkomna merkostnader.

9 Kontroll och provning

9.1 Varmförzinkaren skall utföra process- och produktionsövervakning samt kontroller på varmförzinkat gods i tillräcklig omfattning för att säkerställa att fordringarna uppnås. Slutkontroll utförs enligt branschstandard för skikt-tjockleksmätning. Förstörande provning får endast utföras efter överenskommelse med köparen.

9.2 Provning utöver vad som anges i punkt 9.1 liksom dokumentations- och spårbarhetskrav från köparen utöver normalt förfarande hos varmförzinkaren ger denne rätt till skälig ersättning.

9.3 Varmförzinkaren har rätt att låta annan utföra varmförzinkningen under förutsättning att varmförzinkaren kan övervaka sådant arbete och att övriga föreskrifter i detta avtal kan följas.

10 Leverans till köparen

10.1 Har parterna avtalat om leverans inom en viss tidsrymd löper denna från det att gods och alla underlag inkommit till varmförzinkaren.

10.2 Finner varmförzinkaren att han ej kan hålla avtalad leveranstid skall han snarast möjligt meddela köparen detta samt ange ny leveranstid.

10.3 Uppstår leveransförsening på grund av i punkt 14.1 angiven omständighet eller på grund av någon handling eller underlåtenhet från köparens sida, skall leveranstiden förlängas så mycket som med hänsyn till alla omständigheter i fallet kan anses skäligt. Detta gäller oavsett om orsaken till dröjsmålet inträffar före eller efter utgången av den avtalade leveranstiden.

10.4 Levererar varmförzinkaren inte godset i avtalad tid och beror förseningen på varmförzinkaren, har köparen rätt till vite från den dag då leveransen skulle ha skett.

Vitet skall, för varje hel vecka förseningen varar, utgöra 0,5 % av den del av det avtalade priset som hänför sig till den del av godset som på grund av förseningen inte kan tas i avsett bruk. Vitet skall inte överstiga 7,5 % av detta beräkningsunderlag.

Vitet förfaller till betalning vid skriftligt krav från köparen, dock tidigast när allt gods levererats eller vid tidpunkten för hävning här nedan.

Köparen förlorar sin rätt till vite om han inte senast inom sex månader, från det att leverans skulle ha skett, framställt krav härom.

10.5 Är köparen berättigad till vite enligt punkt 10.4, och

godset ännu inte levererats, har köparen rätt att genom skriftligt meddelande kräva leverans inom en sista skälig frist, som inte får vara kortare än en vecka.

Underlåter säljaren av någon annan orsak, än sådan för vilken köparen bär ansvaret, att leverera inom fristen, har köparen rätt att genom skriftligt meddelande till säljaren häva avtalet i vad avser den del av godset som inte kunnat tas i avsett bruk.

Köparen har vid sådan hävning även rätt till ersättning för den skada denne lider på grund av säljarens försening i den mån skadan överstiger det maximala vitet köparen kunnat begära enligt punkt 10.4. Skadeståndet skall inte kunna överstiga 7,5 % av det nämnda beräkningsunderlaget.

Bortsett från vite enligt punkten 10.4 och skadestånd enligt denna punkt är varje krav från köparen med anledning av säljarens försening uteslutet. Denna begränsning av säljarens ansvar gäller dock inte om han gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

10.6 Varmförzinkaren skall förpacka och leverera godset på samma sätt som det levererades från köparen om ej annat överenskommit. Köparen skall tillhandahålla förpackningsmaterial när sådant erfordras.

10.7 Transporter från varmförzinkaren sker på köparens risk och bekostnad.

10.8 Avhämtar eller mottager ej köparen godset på avtalad dag, är denne ändå skyldig att erlägga betalning, som om godset hade levererats. Är leveransdag ej avtalad gäller dag då godset är leveransklart som leveransdag. Varmförzinkaren skall då lagra godset på köparens risk och bekostnad och vid anfordran av köparen även försäkra godset.

11 Betalning

11.1 Likvid skall vara varmförzinkaren tillhanda inom trettio dagar från fakturadatum.

11.2 Betalar köparen inte i rätt tid äger varmförzinkaren rätt att kvarhålla köparens gods intill dess full betalning, inklusive uppkomna kostnader och dröjsmålsränta (diskonto + 8 procentenheter) från förfallodagen erlagts. Köparens gods som inte har hämtats får säljas under förutsättning att:

- uppdraget har slutförts eller avtalet har upphört att gälla
- köparen därefter har anmanats att hämta godset och i anmaningen har upplysts om att godset annars kan komma att säljas efter viss tid, minst tre månader från anmaningen, samt
- den tid som har angetts i anmaningen har löpt ut.

Om varmförzinkaren har en fordran på köparen för sitt arbete på godset eller för förvaring av godset, skall det av anmaningen framgå vilket belopp som skall betalas. Eventuellt överskott vid en försäljning, efter avdrag för varmförzinkarens fordran på köparen, skall redovisas till köparen.

12 Ansvar för fel

12.1 Säljarens ansvar avser endast fel som visar sig inom tre månader från den dag godset levererades.

12.2 Köparen skall skriftligen till säljaren reklamera fel utan skäligt uppehåll efter det att felet visat sig och i intet fall senare än en vecka efter ansvarstidens utgång. Reklamationen skall innehålla en beskrivning av hur felet yttrar sig.

Reklamerar köparen inte felet inom de frister som här angetts förlorar han rätten att göra gällande anspråk på grund av felet.

12.3 Säljaren ansvarar inte för de fel som berott på köparens underlag.

12.4 Säljarens ansvar avser endast de fel som uppstår under de i avtalet förutsedda arbetsförhållandena och vid riktig användning av godset. Ansvaret omfattar således ej oriktig hantering, efterbehandling som skadat ytbehandlingen eller fel förvaring efter det att godset levererats från säljaren.

12.5 För åtgärdat gods har säljaren samma ansvar som för det ursprungliga godset. Ansvarstiden räknas från den tid då åtgärden är avklarad.

12.6 Reklamerar köparen, och han inte kan göra det sannolikt att det föreligger något fel som säljaren är ansvarig för, har säljaren rätt till ersättning för det arbete och kostnader, som reklamationen orsakat honom.

12.7 Transport av reklamerat gods till och från säljaren skall ske på köparens risk och bekostnad såvida annat inte avtalats.

12.8 Avhjälper ej säljaren ett av honom orsakat fel inom skälig tid har köparen rätt att ge honom en slutlig frist för att avhjälpa det. Avhjälper säljaren inte felet inom fristen har köparen rätt att efter eget val

- låta utföra arbetet på säljarens risk och bekostnad, förutsatt att köparen därvid förfar med omdöme, eller
- kräva prisavdrag med högst 15 % av det avtalade priset.

Är felet väsentligt har köparen i stället rätt att häva avtalet genom skriftligt meddelande till säljaren. Vid hävning av avtalet har köparen rätt till ersättning för den skada han har lidit, dock med högst 15 % av det avtalade priset.

12.9 Utöver vad som föreskrivits i punkterna 12.1 – 12.8 har säljaren inte något ansvar för fel. Säljaren är inte skyldig att på grund av fel i godset utge någon ersättning till köparen för produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan direkt eller indirekt skada. Denna begränsning av säljarens ansvar gäller dock ej om han gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

12.10 Säljarens ersättningsskyldighet begränsas i varje fall och oavsett graden av försumlighet till det avtalade priset för varmförzinkningen av det reklamerade godset jämte transportkostnader.

13 Ansvar för skada orsakad av varmförzinkningen (Produktansvar)

13.1 Säljaren ansvarar inte för skada som godset på grund av varmförzinkningen orsakar

- på fast eller lös egendom om skadan inträffar då godset är i köparens besittning, eller
- på produkter framställda av köparen eller på produk-

ter i vilka köparens produkter ingår, eller på fast eller lös egendom som dessa produkter orsakar på grund av godset, eller

c) på person, såvida det inte kan visas att skadan orsakats genom vårdslöshet av säljaren eller någon denne svarar för.

Säljaren ansvarar inte i något fall för produktionsbortfall, utebliven vinst, ekonomisk följdskada eller annan indirekt skada.

Om säljaren åläggs ansvar gentemot tredje man för skada eller förluster som godset har orsakat, skall köparen hålla säljaren skadeslös i samma utsträckning som säljarens ansvar är begränsat enligt ovanstående stycken.

Ovan angivna begränsningar i säljarens ansvar gäller inte om denne gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

Säljaren och köparen är skyldiga att låta sig instämmas till den domstol eller skiljenämnd som behandlar ersättningskrav mot någon av dem om kravet grundas på skada eller förlust, som påstås vara orsakat av den levererade tjänsten/produkten. Det inbördes förhållandet mellan säljaren och köparen skall dock alltid avgöras enligt reglerna i punkt 15.1 nedan.

14 Befrielsegrunder

(Force majeure)

14.1 Följande omständigheter utgör befrielsegrunder om

de medför att avtalets fullgörande förhindras eller blir oskäligt betungande: Arbetskonflikt, eldsvåda krig eller oförutsedda militärinkallelser, rekvisition, beslag, valutarestriktioner, uppror eller upplöpp, knapphet på transportmedel eller varor, elbrist eller försening av varor från underleverantör, som orsakats av sådan befrielsegrund.

14.2 Det åligger part som önskar återropa befrielsegrund att omedelbart skriftligen meddela andra parten om dess uppkomst liksom dess upphörande. Om befrielsegrund hindrar köparen skall han ersätta säljaren för de utgifter denne får vidkännas för att säkra och skydda godset.

14.3 Om avtalets fullgörande försenas mer än sex månader av befrielsegrund som nämns i punkt 14.1 har vardera parten, utan inskränkningar av vad som i övrigt gäller enligt dessa bestämmelser, rätt att häva avtalet genom att skriftligen meddela andra parten.

15 Tvist

15.1 Tvist i anledning av avtalet och allt som har samband med det skall i första instans avgöras av den tingsrätt där säljaren har sin hemvist. Tvisten skall avgöras enligt lagen i säljarens land.